

David en Goliath

Toneelstuk voor klas 3

Rimbert Moeskops

David en Goliath

Toneelstuk voor de 3e klas

Scène 1: Samuel in gesprek met Jahweh

Samuel
Oh, alleen ik weet dat Saul het volk bedriegt,
Om eigen voordeel steeds weer tot hen liegt.
Hij verrijkt zichzelf, onze koning...
Het volk moet strijden voor zijn beloning!
Eens zal het koning Saul berouwen,
Maar het volk heeft zoveel vertrouwen
Dat ik hem niets in de weg durf te leggen...
(...)

Jahweh
Oh, Jahweh-God, wilt U mij zeggen,
Wat mij hier te doen staat,
Vóór alles helemaal mis gaat!

Jahweh
Samuel, mijn knecht, zwijgt stil en hoort!
Luistert naar mijn Goddelijk woord.
Je moet direct naar Bethlehem gaan
- Saul heeft al zoveel misdaden -
en tot koning zalven, die ik je wijs.
Kom, maak je gereed voor deze reis.

Samuel
Oh Heer, Uw volk draagt Saul op handen!
Als ik mij spoed naar Judea's landen
Om daar een nieuw koning te halen
- met mijn hoofd moet ik dat betalen!

Jahweh
Samuel, mijn knecht, nu geen misbaar,
Je moet slechts doen wat ik verklaar:
Je neemt een jong rund met je mede
En gaat bij Jesse binnengetreden.
Dit is wat je zeggen moet:

Samuel
'Bij Jahweh-God dat ik u groet.
In vrede kom ik U gezonden
En wil Zijn Boodschap U verkonden.'
Je vraagt dan Jesse naar zijn zonen,
Eén zul je óóit tot koning kronen.
Dat is de zoon die ik je wijs.
Komaan, vul je kruik met olie, Samuel, op reis!
Ja Heer, ik zal doen, wat U me zegt.

Scène 2: Samuël in Bethlehem

<i>Oudsten</i>	Daar komt Samuël, Jahwehs knecht. Wat brengt U, Samuël, naar Bethlehem? Wat vernam U van de Goddelijke Stem? Brengt Uw komst rampspoed of vrede?
<i>Samuël</i>	Geen nood, ik breng U heden, Jahweh ter ere, een vrolijk feest: We offeren straks dit koebeest; Het zal plechtig worden geslacht. Graag wordt ik nu naar Jesse gebracht.
<i>Meisje</i>	Wilt U mij volgen, Heer Samuël, Waar Jesse woont, dat weet ik wel. Ik breng U erheen, met grootste spoed.
<i>Samuël</i>	Bij Jahweh-God dat ik U gret, In vrede kom ik U gezonden. En wil Zijn Boodschap U verkonden. Kom met mij mede naar het plein, Met al Uw zonen, groot en klein.
<i>Jesse</i>	Zeker, Heer Samuël, ik begrijp het goed. Het is met eerbied dat ik U gret. Ik kom met mijn zonen naar het plein, Een weinig geduld en we zullen er zijn.
(....)	
<i>Eliab</i>	Gegroet Heer, vrede op Uw wegen!
<i>Samuël</i>	Die dunkt mij niet verlegen. (Jahweh schudt nee)
<i>Abinadab</i>	Moge Gods licht Uw wegen beschijnen!
<i>Samuël</i>	Die hoort ook niet tot de kleinen. (Jahweh nee)
<i>Samah</i>	Jahwehs Naam is groot en machtig!
<i>Samuël</i>	Deze knaap is vooral zeer krachtig. (nee)
<i>Nathan</i>	Gegroet Heer, vrede op Uw pad!
<i>Samuël</i>	Hij draagt aan wijsheid een grote schat. (nee)
<i>Ahia</i>	Moge ik genade vinden in Uw ogen...
<i>Samuël</i>	Welk een bescheidenheid, 't is ongelogen. (nee)
<i>Azarja</i>	Gegroet Heer, U bent zo groot en ik maar klein...
<i>Samuël</i>	Het is de laatste, dit moet hem dan zijn. (Jahweh schudt weer nee)
	(verbaasd) Waarde Jesse, zegt mij snel, dit zijn niet al Uw zonen, is het wel?

<i>Vrouw 1</i>	Hoe weet hij dat?
<i>Vrouw 2</i>	Het is een profeti!
<i>Vrouw 3</i>	Verbazend toch, dat zo'n man dat weet!
<i>Jesse</i>	Waarlijk Heer, verontschuldig U mij, Mijn jongste zoon is nog in de wei, Maar heus Heer, ik sta versteld: Wie heeft U toch van David verteld? (gebaart Eliab om David te halen)
<i>Samuel</i>	Maakt alles voor het offer gereed, Slacht het rund, zoals de wet ons heet. (zie Leviticus 1, 3-9)
<i>Vrouw 4</i>	Daar komt David, Jesses jongste zoon.
<i>Vrouw 5</i>	Een jonge knaap nog, maar oh zo schoon.
<i>David</i>	Gegroet Heer Samuel, ik ben Uw knecht.
<i>Jahweh</i>	Samuel, hoort wat Uw God U zegt: Deze knaap zal spoedig koning heten, Hoewel noch hij, noch anderen dat nu al mogen weten. Met olie uit je kruik wordt hij gewijd; Voor Israël het begin van een nieuwe tijd!
<i>Vrouw 1</i>	Zie Samuel eens, alsof hij luistert....
<i>Vrouw 2</i>	Ik hoor niets, of wordt er gefluisterd?
<i>Vrouw 3</i>	Vast hoort hij de Goddelijke Stem...
<i>Vrouw 4</i>	Och heden en dat in ons Bethlehem!
<i>Samuel</i>	Kom hier mijn zoon, dit is je loon Voor je innerlijke rijkdom (S. zalft David) En nu naar het offer, kom!
<i>Allen</i>	Dans en zang en spel (Koldodi)

Scène 3: David op de weide krijgt bezoek

<i>David</i>	Wat moest die Samuel toch op het plein? Hij wilde iets, wat zou het kunnen zijn? En al die mensen, die je staan aan te gapen... Gelukkig ben ik nu weer bij mijn schapen. Hier bedenken ik rustig lied na lied, Zonder dat iemand mij bespied.
<i>Eliab</i>	(hij pakt zijn harp en tokkelt en neurlet wat)
<i>Eliab</i>	Hier ergens zal mijn broertje wel zijn.
<i>Dienaar</i>	Hoedo broertje, is hij nog zo klein?
<i>Eliab</i>	(geërgerd) Hmmm. (wijst op David)
<i>Dienaar</i>	Jongheheer, koning Saul laat U vragen Of het U misschien zou behagen Voor hem te komen spelen in zijn paleis. Dit is het doel van mijn lange reis.
<i>David</i>	Ik? Spelen voor onze goede koning? Ik? Spelen in zo'n deftige woning? (Kijkt om zich heen)
<i>Dienaar</i>	Een Bethlehemiet aan 's konings hof Vertelde de koning niets dan lof Over Uw rustgevende harp spel.
<i>Eliab</i>	Ja, harp spelen, dat kan hij wel!
<i>Dienaar</i>	Spreekt op nu, bent U geneegen Mij te volgen over de wegen Naar koning Sauls paleis?
<i>Eliab</i>	Doen, David, je bent niet wijs Als je er niet op ingaat! Zeg ja, straks is het te laat!
<i>David</i>	(Twijfelend) Ja...
<i>Dienaar</i>	(snel) Mooi, dan is dat voor elkaar. We vertrekken nu meteen dan maar!
<i>David</i>	Kan het niet morgen?
<i>David</i>	Wie moet er voor de kudde zorgen?
<i>Eliab</i>	(Mismoegd) Ik...

Scène 4: David aan het hof van koning Saul

	(Jahweh op troon achter op het toneel houdt het gezicht afgewend tot David opkomt)
<i>Saul</i>	Oh, hoe dat mijn pijnlijke hoofd Mij van al mijn vreugden rooft. Steeds hoor ik die plaaggeest praten! (zuchtend) Jahweh-God heeft mij verlaten... Ik weet, het is mijn eigen schuld, Van dorst naar goud ben ik vervuld... Het volk moet strijden voor mijn beloning... Oh, ik ben zo'n slechte koning! Als toch die stem maar eens kon zwijgen!
	(Luistert naar een stem, die hem weer op andere gedachten brengt)
	Nooit zal ik genoeg van rijkdom krijgen!
<i>Dienaar</i>	Sire, naar Bethlehem ben ik gegaan En breng van daar – kom hier eens staan (David komt) Deze knaap, die voor U spelen wil, Zelfs schaap en hond, zij zwijgen stil Om snaar en stem maar goed te horen...
<i>Saul</i>	Vertrek! Willt ons niet langer storen! (...) Speel jongeman, ga zitten en speel, Vermaak me, zorg dat ik me niet vervel. Misschien kun jij de geest verjagen, Die mij altijd maar blijft plagen.
	(David speelt, Saul komt zienderogen tot rust, David vertrekt als Saul ongeveer slaapt;...)
	Oh, wat een rust, wat een vrede Is mijn gemoed nu binnengetreden. Welk een zaligheid, wat een genot, (zucht) Deze knaap wordt geleid door Jahweh-God. Ik moet die jongen aan mij binden, Daar moet ik spoedig iets op vinden. (...) Ahai – knecht!
<i>Dienaar</i>	Sire?
<i>Saul</i>	Roep de jongen, Die zo mooi voor me heeft gezonden. David, jij wordt mijn wapenknecht.
<i>David</i>	Zeker koning, ik doe wat U zegt. Maar graag ging ik zo nu en dan Weer naar mijn schapen...
<i>Saul</i>	Ja, dat kan.

Scene 5: David ontmoet Goliath in het stijdperk

<i>Jesse</i>	Ons leger heeft de wind flink tegen...
<i>David</i>	Mijn zoons zitten vast om voedsel verlegen. David! Mijn jongen, doe mij een plezier De koning verwacht je, je moet weer van hier En neem dan meteen deze mand met je mee!
<i>David</i>	Zeker, mijn vader, zei ik U ooit nee?
<i>Jesse</i>	Bring hem je broers en groot al de mijnen En pas op voor de Filistijnen! Dat zijn maar gemene vechtjassen!
<i>David</i>	Ja vader, ik zal goed oppassen!
<i>Goliath</i>	Zeg, noemen jullie dit oorlogvoeren? Jullie kijken wel een stelletje boeren, Nee, beter nog, jullie zijn slaven Die voor hun koninkje Saul wel draven, Maar niet voor hem durven vechten! He, stelletje stome knechten, Kom eens op als jullie durven Dan grijp ik je wel in je lurven!
<i>David</i>	Wie is dat, wat moet die vent? Jullie kijken wel aan hem gewend...
<i>Abinadab</i>	Al veertig dagen staat hij ons uit te schelden!
<i>David</i>	Wat? En heeft Israël dan geen helden, Die zo'n misbaksel de mond snoeren?
<i>Goliath</i>	Hela, stelletje boeren!
<i>Sammah</i>	Wie die Filistijn van het leven berooft Krijgt vele schatten, heeft Saul beloofd. En daarbij zijn dochter tot vrouw...
<i>Goliath</i>	Komt er nog iemand, hoe zit dat nou?
<i>Filistijn 1</i>	Die Saul-slaafjes zijn vreselijk bang.
<i>Filistijn 2</i>	Kom Goliath, je kunt nog heel lang Tegen dat volkje staan schreeuwen.
<i>Filistijn 3</i>	Vóór iemand wil strijden, duurt éénwen!
<i>David</i>	Ik kan dit niet langer aanhoren, Ons volk is door Jahweh uitverkoren! Ik zal die schreeuwelijk verslaan. Hier, pak die mand eens aan...
<i>Eliab</i>	Ach nee, David doe dat toch niet!

Rimbert Moeskops

Als decor gebruikten we een sokkel, waarop en –tegen in de achtereenvolgende scènes een houten, zevenarmige kandelaar, een kruik, een harp en herdersstaf, een koperen bord en speer, een schild en speer stonden, om daarmee karakter en sfeer van de in die scènes plaatsvindende gebeurtenissen mede aan te duiden.

<i>Saul</i>	Oh vreugde, wat mijn ogen daar ziet...
<i>David</i>	David, mijn goede vriend en zanger!
<i>David</i>	Oh Sire, Hoe duidt U langer Dit gezwets van die lelijke Filistijn?
<i>Saul</i>	Helaas knul, wie van ons krijgt hem klein?
<i>David</i>	Ik, koning, ik zal hem verslaan
<i>Saul</i>	Nee, David, nee, je kunt hem niet aan!
<i>David</i>	Sire, een leeuw heb ik ooit gedood... Met Jahwens hulp verlos ik Israël uit de nood.
<i>Saul</i>	Als dat zo moet zijn, trek dan mijn harnas aan.
<i>David</i>	Dat is met te zwaar, ik zal zo wel gaan. (...)
<i>Goliath</i>	Hoho, wat komt daar aangelopen? Nog maar net onder je moeders rokken vandaan gekropen? Met een stok in je hand? Ben ik soms een hond?
<i>David</i>	Hou jij maar snel je grote mond! Ik ben niet gekomen om met je te spreken (Jahweh gaat staan, maakt een teken) Hier! Daarmee verlies je je woeste streken
<i>Jahweh</i>	David, mijn knecht, dat is goed gedaan, Nu moet je nog koning Saul ooit verslaan!
<i>Vrouwen</i>	Leve David! Saul versloeg duizend man, maar David versloeg tienduizend man!
<i>Israël</i>	Leve David! Saul versloeg duizend man, maar David versloeg tienduizend man!
<i>Alle Israëlieten</i>	Leve David! Saul versloeg duizend man, maar David versloeg tienduizend man!